

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

Δ 75 ΕΑΔΗΣΥ/ 2024

(άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν.4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, **19 Ιουνίου 2024**, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού **Δώρου 7-9** γραφεία της, συνήλθε η ΕΠΙΤΡΟΠΗ της **ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** (εφεξής «*Αρχή*» ή «*ΕΑΔΗΣΥ*») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Προεδρεύουσα: Ευαγγελία Κουτούπα

Σύμβουλος: Δημήτριος Χανής

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Αδάμ Καραγλάνης (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος, κ. Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, απουσίασε αιτιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού.

Εισηγήτρια: Καλλιόπη Μήτκα, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, Αυτοτελές Γραφείο Θεσ/νίκης.

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης, παρέστησαν, η Εισηγήτρια (μέσω τηλεδιάσκεψης), η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Ελέγχου, Μ. Σιδέρη, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Ελέγχου Αιτημάτων Διαπραγμάτευσης, Μ. Παναγοηλιοπούλου, οι οποίες, μαζί με την Εισηγήτρια, αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρ. 347 παρ. 2 περ. γ. υποπερ. γδ του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), χρονικής διάρκειας από 08.07.2024 έως 31.12.2024 προϋπολογισθείσας δαπάνης 317.000,00 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 (*κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη*

περίσταση).

I. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 3539/28.05.2024 έγγραφο του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (στο εξής και Ο.Α.Σ.Θ.) (αριθ. πρωτ. εισερχ. ΕΑΔΗΣΥ 5821/06.06.2024), ζητείται η παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής για την προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ του ν. 4412/2016 ως ισχύει, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, για το χρονικό διάστημα από 08.07.2024 έως 31.12.2024 προϋπολογισθείσας δαπάνης 317.000 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση).

II. ΙΣΤΟΡΙΚΟ – ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

Στο υπό εξέταση αίτημα ο αναθέτων φορέας εκθέτει τα ακόλουθα:

1.1. Ο Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (ΟΑΣΘ) συστάθηκε την 06.08.1957 με το Ν.Δ. 3721/1957 ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου με αποκλειστικό σκοπό την εξυπηρέτηση με λεωφορεία των συγκοινωνιακών αναγκών επιβατικών μεταφορών της αστικής περιοχής της Θεσσαλονίκης και των προαστίων της (άρθ. 1). Η ως άνω υπηρεσία αποτελούσε αποκλειστικό δικαίωμα του Οργανισμού υπό τους όρους συμβάσεως συναπτόμενης με το Δημόσιο (άρθ. 22). Από 1.1.2001, η εκτέλεση του συγκοινωνιακού έργου και η εκμετάλλευση της αστικής συγκοινωνίας στην περιοχή της Θεσσαλονίκης ανατέθηκε στον Οργανισμό δυνάμει νέας συμβάσεως (Οικονομικής Συμφωνίας) μετά του Ελληνικού Δημοσίου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2898/2001 (Α' 71) και τροποποιήθηκε με το ν. 3652j/2008 (Α' 45) και το άρθρο 17 του ν. 3897/2010 (Α 208).

1.2. Με το ν. 4482/2017 (ΦΕΚ 102Α/25.07.2017) «Νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αστικές συγκοινωνίες στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις» λύθηκε η Οικονομική Συμφωνία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Ο.Α.Σ.Θ., λόγω παρόδου του χρονικού διαστήματος, που ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 (ΕΛ 315). Παράλληλα, δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 23 παρ. 1 και 3 του ίδιου ως άνω νόμου το Ν.Π.Ι.Δ. εξαγοράστηκε από το Ελληνικό Δημόσιο και περιήλθε σε αυτό το σύνολο των μετοχών του Οργανισμού, ενώ με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Ο.Α.Σ.Θ., την οποία απαρτίζουν, ως εκπρόσωποι του Ελληνικού Δημοσίου, οι Υπουργοί Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών τέθηκε ο Ο.Α.Σ.Θ. σε ειδική εκκαθάριση εν λειτουργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του ως άνω Νόμου. Παράλληλα με τη διάταξη του άρθρου 26 του παραπάνω Νόμου ανατέθηκε προσωρινά στον ΟΑΣΘ το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο έως 31.12.2019, ο οποίος παρατάθηκε έως 31.12.2022 με το άρθρο 41 του Ν. 4640/2019 (ΦΕΚ 190Α/30.11.2019), έως 31.12.2023 με το άρθρο 119 του Ν. 5007/2022 (ΦΕΚ 241Α/23.12.2022) και ακολούθως έως 31.12.2024 με το άρθρο 32 του Ν. 5058/2023 (ΦΕΚ 170Α/23.10.2023).

1.3. Υπό το ως άνω καθεστώς, ο ΟΑΣΘ προβαίνει στην σύναψη δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016, ως αναθέτων φορέας (άρθρο 224 και 231 του ν. 4412/2016), με σκοπό την υλοποίηση του συγκοινωνιακού έργου στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης, που του έχει ανατεθεί

προσωρινά, ενώ παράλληλα τελεί σε καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης σε λειτουργία, με καθορισμένο εκ του νόμου χρόνο διάρκειας έως 31.12.2024.

Στην ως άνω υπηρεσία υπάγεται και η κάλυψη των αναγκών εσωτερικού καθαρισμού του στόλου των λεωφορείων που χρησιμοποιεί ο εν λόγω Οργανισμός για τις οποίες και διενεργεί ανοιχτούς διεθνείς διαγωνισμούς.

1.4. Ενόψει της λήξης στις 31.12.2023 των συμβάσεων για τον εσωτερικό καθαρισμό των λεωφορείων που συνήφθησαν με τον ανάδοχο που αναδείχθηκε κατόπιν του ΔΔ/07.01/2022 διεθνούς ανοικτού διαγωνισμού «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΣΜΟ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΤΟΥ Ο.Α.Σ.Θ. ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2022 ΜΕ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΠΡΟΑΙΡΕΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ 2023», ο Οργανισμός υπέβαλε στις 16.02.2023 αίτημα χρηματοδότησης στο αρμόδιο Υπουργείο και στις 08.08.2023, εκδόθηκε η με αριθ. πρωτ. ΔΠΔΑ/242947/Ο.Α.Σ.Θ. απόφαση του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών (ΑΔΑ:ΕΗ01465ΧΘΞ-ΧΣΣ) για την έγκριση Ανάληψης Πολυετούς Υποχρέωσης, με την οποία εγκρίθηκε η δέσμευση πίστωσης ποσού 780.000,00 Ευρώ για το έτος 2024 και 780.000,00 Ευρώ για το έτος 2025 για τις υπηρεσίες καθαρισμού λεωφορείων.

Κατόπιν της ως άνω έγκρισης ανάληψης υποχρέωσης και εν αναμονή της νομοθετικής παράτασης της λειτουργίας του υπό ειδική εκκαθάριση ΟΑΣΘ, που έληγε την 31.12.2023, ο Οργανισμός προέβη –εντωμεταξύ- στον σχεδιασμό των διαγωνιστικών διαδικασιών για τη σύναψη των αντίστοιχων συμβάσεων υπηρεσιών καθαρισμού λεωφορείων. Ενόψει της δημοσίευσης στο ΦΕΚ της σχετικής νομοθετικής παράτασης στις 23.10.2023 (ΦΕΚ Α'170) με την αριθ. Διακήρυξη ΔΔ/26/2023 (ΑΔΑΜ 23PROC013609330, ΕΣΗΔΗΣ 226160) προκηρύχθηκε στις 19.10.2023 Διεθνής Ανοικτός Ηλεκτρονικός Διαγωνισμός για την «Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας για τον εσωτερικό καθαρισμό λεωφορείων του Ο.Α.Σ.Θ. για το έτος 2024 με δικαίωμα προαίρεσης για το έτος 2025», με εκτιμώμενη αξία της σύμβασης 650.000,00 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, για κάθε έτος (και συνολικά αξίας 1.300.000,00 ευρώ, χωρίς Φ.Π.Α).

Αντικείμενο της σύμβασης ορίστηκε [περιγραφή είδους με CPV: 90900000-6]: *«Η παροχή υπηρεσιών για τον εσωτερικό καθαρισμό του στόλου των λεωφορείων που χρησιμοποιεί ο ΟΑΣΘ για την υλοποίηση του συγκοινωνιακού έργου στη Θεσσαλονίκη, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή και αξιόπιστη συνέχιση του μετά την 31-12-2023 από τον αναθέτοντα φορέα ΟΑΣΘ, εφόσον παραταθεί με νομοθετική ρύθμιση η λειτουργία του και η ανάθεση του συγκοινωνιακού έργου σ' αυτόν μετά την 31-12-2023».*

Ο χρόνος διάρκειας της Σύμβασης καθορίστηκε από την 01-01-2024 έως και 31-12-2024 ή /και μέχρι την εξάντληση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της, εφόσον αυτό επέλθει νωρίτερα και επιπλέον, προβλέφθηκε στη διακήρυξη ότι: *«Αν δεν έχει ολοκληρωθεί η διαγωνιστική διαδικασία έως την 01-01-2024, η έναρξη ισχύος της σύμβασης θα καθοριστεί με την υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού σύναψης δημόσιας σύμβασης παροχής υπηρεσιών κατά τα οριζόμενα στο ν. 4412/2016 και την παρούσα Διακήρυξη.»*

Ως κριτήριο ανάθεσης της σύμβασης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Προκήρυξη της σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στις 19/10/2023 στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημοσιεύθηκε στην Ε.Ε.Ε.Ε. και αναρτήθηκε επίσης στις 19/10/2023 στο ΚΗΜΔΗΣ. Ως καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 20.11.2023 και ώρα 16.00' και ως ημερομηνία αποσφράγισης η 21.11.2023 και ώρα 13.00'.

1.5.- Στον διαγωνισμό συμμετείχαν οι παρακάτω οικονομικοί φορείς:

1. ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E., 2. Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε., 3. ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ «ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ – Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε. – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ» και 4. [...].

Με την υπ' αριθμ. 8346/18.12.2023 απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του ΟΑΣΘ εγκρίθηκε το υπ' αριθμ. πρωτ. 8256/15.12.2023 πρακτικό της Επιτροπής του Διαγωνισμού με το οποίο η Επιτροπή εισηγήθηκε την απόρριψη της προσφοράς της εταιρίας «ICM INTERNATIONAL CLEANING METHODS A.E.», διότι δεν προσκόμισε εγγυητική επιστολή συμμετοχής και αποφάσισε τη συνέχιση της διαδικασίας για την αξιολόγηση των τεχνικών και οικονομικών προσφορών των οικονομικών φορέων.

Με την αριθμ. Πρωτ. 119/08.01.2024 απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Α.Σ.Θ. εγκρίθηκε το με αριθμ. πρωτ. 84/05-01-2024 Ενιαίο Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού και κηρύχθηκε προσωρινός ανάδοχος της διαδικασίας ο οικονομικός φορέας με την επωνυμία [...] και με διακριτικό τίτλο [...], με συνολική προσφερόμενη τιμή 541.987,44 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ.

Με την με αριθμ. πρωτ. 390/19.01.2024 απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Α.Σ.Θ. εγκρίθηκε το με αριθμ. πρωτ. 310/16-01-2024 Πρακτικό της Επιτροπής για τον έλεγχο δικαιολογητικών κατακύρωσης και κήρυξη ως «οριστικού αναδόχου» του οικονομικού φορέα με την επωνυμία [...].

1.6. Κατά της ως άνω με αριθμ. πρωτ. 390/19.01.2024 και της ενσωματωθείσας σε αυτή με αριθμ. πρωτ. 119/08.01.2024 απόφασης του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του Ο.Α.Σ.Θ. ασκήθηκαν ενώπιον της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. δύο (2) προδικαστικές προσφυγές από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς «Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε» και την ένωση οικονομικών φορέων με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ “ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ” – “Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ”», στις 29 και 30/01/2024 αντίστοιχα προβάλλοντας λόγους που άπτονται κυρίως της πλημμελούς, σύνταξης της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς του κηρυχθέντος ως αναδόχου και των λοιπών συμμετεχόντων στη διαγωνιστική διαδικασία οικονομικών φορέων. Επί των ως άνω προσφυγών ασκήθηκαν παρεμβάσεις.

Με την με αριθμ. 156/2024 και την με αριθμ. 159/2024 Πράξη του Προέδρου του 3ου κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ αντίστοιχα ορίστηκε ημερομηνία εξέτασης των ως άνω προδικαστικών προσφυγών η 07.03.2024, ωστόσο, δεν εκδόθηκαν αποφάσεις της ΕΑΔΗΣΥ εντός της αποκλειστικής προθεσμίας που ορίζει το άρθρ. 367 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (σύμφωνα με την από 28 και 29/3/2024 ενημέρωση που παρασχέθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου από τη Γραμματεία του 3^{ου} Κλιμακίου), με αποτέλεσμα να τεκμαίρεται η σιωπηρή απόρριψή τους.

1.7. Στο στάδιο αυτό και ενόψει της ενδεχόμενης δικαστικής εμπλοκής που πιθανόν θα ακολουθούσε, ο ΟΑΣΘ στις 28.02.2024 αιτήθηκε από την Αρχή τη σύμφωνη γνώμη της, η οποία και παρασχέθηκε με την έκδοση της υπ' αριθμ. Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 απόφασής της, προκειμένου να προσφύγει στη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρ. 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 (κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση) για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, χρονικής διάρκειας συνολικά δέκα (10) εβδομάδων, προϋπολογισθείσας δαπάνης 125.000 €, μη

συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%. Εν συνεχεία συνήφθη η υπ' αριθμ. ΣΥΜΒ/ΠΡ/40/2024 σύμβαση παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων για χρονικό διάστημα πέντε (5) εβδομάδων, από 29.04.2024 έως 02.06.2024 με συμβατική αξία 62.400 ευρώ πλέον ΦΠΑ (ΑΔΑΜ 24ΣΥΜΝ014693256).

Με την υπ' αριθμ. 3345/21.5.2024 απόφαση του Προέδρου και Διευθύνοντος Συμβούλου του ΟΑΣΘ ενεργοποιήθηκε το δικαίωμα προαίρεσης που προβλέφθηκε στην ως άνω σύμβαση και στις 31.5.2024 συνήφθη η ΠΡΟΑΙΡ/ΣΥΜΒ/ΠΡ/40/2024 (ΑΔΑΜ 24ΣΥΜΝ014693256) τροποποίηση για το χρονικό διάστημα από 03.06.2024 έως 07.07.2024 με τους ίδιους όρους και το ίδιο τίμημα ήτοι για ποσό 62.400 ευρώ πλέον ΦΠΑ (ΑΔΑΜ 24ΣΥΜΝ014693256).

1.8. Εν τω μεταξύ, στο μεσολαβούν χρονικό διάστημα, κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης των ως άνω προδικαστικών προσφυγών (Ιστορικό, υπό 1.6) ασκήθηκαν στις 8.4.2024 δύο (2) αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής από τους ίδιους ως άνω προσφεύγοντες οικονομικούς φορείς, «Γ. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ – Χ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Ο.Ε» και ένωση οικονομικών φορέων με την επωνυμία «ΕΝΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΩΝ “ΜΟΥΝΤΟΥΡΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΙΚΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ” – “Δ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ Ε.Ε – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ”» και τα κατ' ιδίαν μέλη αυτής, ενώπιον του αρμοδίου Διοικητικού Εφετείου, η συζήτηση των οποίων προσδιορίστηκε για τη δικάσιμο της 20.09.2024.

1.9. Υπό τα ως άνω δεδομένα και ενόψει της υπό εξέλιξη δικαστικής εμπλοκής που έχει ήδη ανακύψει, υποβλήθηκε από τον Ο.Α.Σ.Θ. το υπό εξέταση αίτημα.

2. Για τις συμβάσεις που κάλυπταν τις ανάγκες καθαριότητας των εσωτερικών των λεωφορείων που εξυπηρετούσαν τις δημόσιες επιβατικές μεταφορές στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης κατά το ημερολογιακό έτος 2023 έως και 28.04.2024, γίνεται εκτενής αναφορά στην αριθμ. Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής.

III. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Το άρθρο 269 περ. δ του ν. 4412/2016 Χρήση της διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση (άρθρο 50 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ)

Οι αναθέτοντες φορείς μπορούν να χρησιμοποιούν μια διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού, στις ακόλουθες περιπτώσεις: [...]

δ) στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για τον αναθέτοντα φορέα, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές και τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση με προηγούμενη προκήρυξη διαγωνισμού.

Οι περιστάσεις που επικαλούνται οι αναθέτοντες φορείς για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική τους ευθύνη [...]

3.2. Στο ν.δ. 3721/1957 (ΦΕΚ Α 142/6-8-57): Περί συστάσεως Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) ορίζεται ότι: «Άρθρο 1: Συνιστάται εν τη πόλει της Θεσσαλονίκης Συγκοινωνιακός Οργανισμός υπό τον τίτλον <Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης> αποκαλούμενος εφεξής χάριν συντομίας <ΟΑΣΘ> Ο Οργανισμός ούτος αποτελεί νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου με έδραν την πόλιν της Θεσσαλονίκης, διέπεται υπό των διατάξεων του παρόντος Ν.Δ/τος έχει δε αποκλειστικόν σκοπόν την δια θερμικών λεωφορείων

αυτοκινήτων ή δι'ηλεκτροκινήτων λεωφορείων ή δια λεωφορείων αμφοτέρων των συστημάτων έλξεως ή άλλων καταλλήλων και προσφόρων μετέγκρισιν πάντοτε της αρμοδίας Αρχής μεταφορικών μέσων, εξυπηρέτησιν των συγκοινωνιακών αναγκών της αστικής περιοχής της πόλεως Θεσσαλονίκης και των προαστείων αυτής υπό τους όρους του παρόντος Ν.Δ/τος και της οικείας μετά του Δημοσίου συμβάσεως...Άρθρο 22 Σύμβασις – Παραχώρησις 1. Υπό την επιφύλαξιν των διατάξεων του άρθ. 26 του παρόντος Ν.Δ/τος εις τον δια του παρόντος Ν.Δ/τος συνιστώμενον Οργανισμόν Αττικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης παραχωρείται δια συμβάσεως μεταξύ αυτού και του Δημοσίου εκπροσωπούμενου υπό των Υπουργών Συντονισμού, Συγκοινωνιών και Δημοσίων Έργων και Οικονομικών, το αποκλειστικόν δικαίωμα της μεταφοράς δια των κατά το άρθ. 1 συγκοινωνιακών μέσων επί πληρωμή κομίστρου κατ'επιβάτην βάσει οιοδήποτε συστήματος έλξεως εις απάσας τας λεωφορειακάς γραμμάς και οδούς εν γένει της πόλεως Θεσσαλονίκης και των προαστίων της, τας περιλαμβανομένας εις την αστικήν περιοχήν ταύτην κειμένην εντός κύκλου ακτίνας 10 χιλιομέτρων από του Λευκού Πύργου. 2. Το κείμενον της υπογραφησομένης μεταξύ του Δημοσίου και του ΟΑΣΘ συμβάσεως εξ άρθ. 19 διατυπούται εν τέλει του παρόντος Ν.Δ/τος. Η σύμβασις έχει ισχύν Νόμου[...]

3.3. Στον ν. 4482/2017 (ΦΕΚ 102Α/25.07.2017): «Ρυθμίσεις για την αστική συγκοινωνία με λεωφορεία στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης – Εξαγορά του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)» ορίζεται ότι: «Άρθρο 22: Λύση της σύμβασης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ. και περιέλευση της περιουσίας του Ο.Α.Σ.Θ. στο Δημόσιο 1. Από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως λύεται, λόγω παρόδου του χρονικού διαστήματος που ορίζεται στην περίπτωση δ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 (ΕΕ L 315), η Οικονομική Συμφωνία μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), που συνάφθηκε με αντικείμενο την ανάθεση, εκτέλεση και εκμετάλλευση της αστικής συγκοινωνίας στη Θεσσαλονίκη, κυρώθηκε με το άρθρο 8 του ν. 2898/2001 (Α'71) και τροποποιήθηκε με το ν. 3652/2008 (Α'45) και το άρθρο 17 του ν. 3897/2010 (Α'208)[...] «Άρθρο 26, όπως τελικώς τροποποιήθηκε με το άρθ. 32 του ν. 5058/2023 ΦΕΚ -170/23.10.23: Συγκοινωνιακό έργο 1. Ανατίθεται προσωρινά στον Ο.Α.Σ.Θ. το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο και πάντως όχι μετά τις 31.12.2024. Κατά το χρονικό διάστημα της προσωρινής ανάθεσης του συγκοινωνιακού έργου στον Ο.Α.Σ.Θ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, το συγκοινωνιακό έργο θα παρέχεται με τους ίδιους όρους της από 30.4.2001 οικονομικής συμφωνίας μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ., όπως ίσχυε μετά την τροποποίηση και συμπλήρωσή της κατά την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 4482/2017 και ταυτόχρονα επιτρέπεται γι' αυτό το συγκοινωνιακό έργο η σύναψη των συμβάσεων που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 54 παρ. 3 και 4 του ν. 4568/2018. [...].

IV.ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ

4. Ο Ο.Α.Σ.Θ. παρέχει υπηρεσίες δημοσίων συγκοινωνιών μέσα στα όρια της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, προς εξυπηρέτηση του γενικότερου δημοσίου συμφέροντος. Διέπεται από το καθεστώς που ορίζει ο 4482/2017, είναι Ν.Π.Ι.Δ του οποίου το σύνολο των μετοχών έχει περιέλθει καθ' ολοκληρία και συνεπώς διοικείται από το Δημόσιο και τελεί σε εκκαθάριση εν λειτουργία σύμφωνα με τη διάταξη του άρθ. 27 του ως άνω νόμου, ενώ του έχει ανατεθεί προσωρινά το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο και πάντως όχι μετά τις 31.12.2024. Αποτελεί φορέα Γενικής Κυβέρνησης, ενταγμένο στο σχετικό Μητρώο που τηρεί η ΕΛ.ΣΤΑΤ. και εφαρμόζει τις διατάξεις του ν. 4412/2016 σύμφωνα με το άρθρο 30 του ν. 4482/2017. Επομένως, πληρούνται οι προϋποθέσεις

του αρθ. 224 παρ. 2 του ν. 4412/2016, το δε αντικείμενο της σύμβασης του υπό εξέταση αιτήματος συνδέεται λειτουργικώς με την δραστηριότητα των μεταφορών καθώς αφορά σε καθαρισμό του εσωτερικού του στόλου των λεωφορείων που εκτελούν συγκοινωνιακό έργο και συνεπώς εξυπηρετεί αμέσως την άσκηση της (αναφερόμενης στο άρθρο 11 της οδηγίας 2004/25/ΕΕ) δραστηριότητας της υπηρεσίας μεταφορών με λεωφορείο (βλ. C-152/2007 σκ. 25, ΣτΕ ΕΑ 25,26/2018, 313/2015,226/2013, Κατευθυντήρια Οδηγία ΕΑΑΔΗΣΥ 26/2021, σελ. 23). Κατά συνέπεια, οι διατάξεις του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016, όπως ισχύουν, εφαρμόζονται και για την υπό εξέταση σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας.

Περαιτέρω, αντικείμενο του αιτήματος είναι η προσφυγή του εν λόγω αναθέτοντος φορέα στη διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού βάσει του άρθ. 269 περ. δ για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαρισμού που σύμφωνα με την ως άνω ερμηνεία εμπίπτει στις συμβάσεις του άρθ. 231 παρ. 1.

5. Η σκοπούμενη σύμβαση φέρεται ως αυτοτελής δημόσια σύμβαση παροχής υπηρεσιών περιοδικού χαρακτήρα, το αντικείμενο της οποίας προβλέπεται να ανανεωθεί εντός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος. Η συνολική δε εκτιμώμενη αξία αυτής για χρονικό διάστημα από 08.07.2024 έως 31.12.2024 ανερχόμενη στο ποσό **317.000,00 €**, χωρίς ΦΠΑ, υπολείπεται του ποσού του κατώτατου ορίου της εκτιμώμενης αξίας των συμβάσεων υπηρεσιών κατ'άρθ. 235 παρ. 2 που συνάπτουν οι αναθέτοντες φορείς του άρθ. 231 παρ. 1 του ν. 4412/2016. Ο εκτιμώμενος προϋπολογισμός, με βάση τα διαλαμβανόμενα στο αίτημα, προέκυψε βάσει του προκηρυχθέντος ανοιχτού διαγωνισμού άνω των ορίων, η συνολική προϋπολογιζόμενη δαπάνη του οποίου ανέρχεται στο ποσό του **1.300.000,00€**, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ για τα έτη **2024-25**, λαμβανομένης υπόψη και της υπ' αριθμ. ΣΥΜΒ/ΠΡ/40/2024 σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων, και της τροποποίησης αυτής, συνολικής διάρκειας δέκα (10) εβδομάδων, και αξίας 124.800 ευρώ, πλέον ΦΠΑ, που συνήφθη με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση κατόπιν της υπ' αριθμ. Δ45/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής (Ιστορικό, υπό 1. 7). Βάσει των ανωτέρω, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής για την παροχή της σύμφωνης γνώμης της κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ ν. 4412/2016 (πρβλ. Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής).

6. Περαιτέρω, η νομική βάση για την υποβολή του αιτήματος της αναθέτουσας αρχής είναι η διάταξη του άρθρου 269 περ. δ' του ν. 4412/2016, καθώς αυτήν επικαλείται ρητά ο φορέας.

7. Η διαδικασία με διαπραγμάτευση έχει εξαιρετικό χαρακτήρα και επιτρέπεται να εφαρμόζεται μόνο στις περιοριστικώς απαριθμούμενες στα άρθρα 26 και 32 του ν. 4412/2016 περιπτώσεις με τα οποία μεταφέρθηκαν στο εσωτερικό δίκαιο τα άρθρα 26 και 32 της οδηγίας 2004/24/ΕΕ, αντίστοιχα (πρβλ. άρθρα 24 και 25 π.δ. 60/2007 και άρθρα 30 και 31 της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ, αντίστοιχα, και βλ. σχετικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 8ης Απριλίου 2008, C 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψη 56, της 23ης Απριλίου 2009, C-292/07, Επιτροπή κατά Βελγίου, EU:C:2009:246, σκέψεις 105-106, της 11ης Σεπτεμβρίου 2014, C-19/13, Ministero dell' Interno κατά Fastweb SpA και Telecom Italia SpA, EU:C:2014:2194, σκέψη 49, της 7ης Σεπτεμβρίου 2016, C -549/14, Finn Frogne A/S κατά Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation, EU:C:2016:634, σκέψη 35). Συναφώς επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω διατάξεις στο μέτρο που εισάγουν εξαιρέσεις που συνιστούν παρέκκλιση από τη βασική ρύθμιση, δηλαδή από τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των αναγνωριζόμενων από τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) δικαιωμάτων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, πρέπει να αποτελούν αντικείμενο συσταλτικής ερμηνείας, το δε βάρος

αποδείξεως περί του ότι συντρέχουν όντως οι έκτακτες περιστάσεις που δικαιολογούν την απόκλιση το φέρει αυτός που τις επικαλείται (βλ. υπό το πνεύμα αυτό ενδεικτικώς ΔΕΚ - ΔΕΕ, αποφάσεις της 10ης Μαρτίου 1987, C-199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 1987, σ. 1039, σκέψη 14, της 2ας Ιουνίου 2005, C-394/02, Επιτροπή κατά Ελλάδας, Συλλ. 2005, I-4713, σκέψη 33, της 8ης Απριλίου 2008, C- 337/05, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλ. 2008, I-2173, σκέψεις 57-58, της 27ης Οκτωβρίου 2011, C - 601/10, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλ. 2011, I-00163, σκέψη 32). Συναφώς, η σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής πρέπει να περιλαμβάνει πλήρη και ειδική αιτιολογία, αναφερόμενη στους λόγους για τους οποίους επιλέγεται η προσφυγή στην εν λόγω εξαιρετική διαδικασία (βλ. ΣτΕ 1747/2011, 1987/2021).

Ειδικότερα, για την εφαρμογή της επικαλούμενης νομικής βάσης θεμελίωσης του αιτήματος -κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίσταση- απαιτείται η σωρευτική συνδρομή των ακόλουθων προϋποθέσεων:

- α)** η ύπαρξη απρόβλεπτης περίπτωσης μη απορρέουσας από ευθύνη της αναθέτουσας αρχής,
- β)** η ύπαρξη κατεπείγοντος, μη συμβιβαζόμενου με την τήρηση των προθεσμιών διενέργειας διαγωνισμού και
- γ)** η αιτιώδης συνάφεια μεταξύ της απρόβλεπτης περίπτωσης και του εξ αυτής απορρέοντος κατεπείγοντος.

Υπό τη συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων, η προσφυγή στην εξαιρετική διαδικασία της διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση επιτρέπεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, όπως ρητά επιτάσσει η σχετική διάταξη του άρθρου 32 παρ.2 εδ. γ' της Οδηγίας 2014/24 (ΣτΕ 1987/2021 σκ. 12) και η αντίστοιχη με αυτή διάταξη του άρθ. 269 περ. δ' για τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου II του ν. 4412/2016.

Ως απρόβλεπτες περιστάσεις νοούνται αιφνίδια πραγματικά γεγονότα, τα οποία δεν ήταν γνωστά στην αναθέτουσα αρχή, ούτε ανάγονται στη σφαίρα ευθύνης της και τα οποία κατέστησαν ανέφικτο τον έγκαιρο προγραμματισμό εκ μέρους της των ενεργειών που ήταν αναγκαίες για την αντιμετώπισή τους (Ελ.Συν. Τμ. VII 1080/2022 σκ. 6).

Περαιτέρω, η επίκληση της κατεπείγουσας ανάγκης δικαιολογεί την ανάθεση εκείνων μόνο των εργασιών που είναι απολύτως αναγκαίες και συνδέονται αιτιωδώς με τα απρόβλεπτα γεγονότα και όχι την κάλυψη των τακτικών (πάγιων) αναγκών της αναθέτουσας αρχής, το δε βάρος απόδειξης της σωρευτικής συνδρομής των προϋποθέσεων προσφυγής στην ως άνω εξαιρετική διαδικασία το φέρει η αρχή που τις επικαλείται (βλ. Ελ.Συν. 1494/2022 VII Τμ, ΣτΕ 1987/2021).

Συναφώς, σημειώνεται ότι, όταν η αναθέτουσα αρχή/ο αναθέτων φορέας προσφεύγει για δεύτερη φορά στην εξαιρετική διαδικασία του άρθρ. 269 περ. δ' ν. 4412/2016 (ή του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του Βιβλίου I του ιδίου νόμου), δεν αρκεί η αναφορά στους λόγους που την/τον οδήγησαν να προσφύγει για πρώτη φορά, αλλά πρέπει να βεβαιώνεται αιτιολογημένα ότι οι ανωτέρω λόγοι (αρχικοί ή νέοι) συντρέχουν και για την εκ νέου προσφυγή στην εν λόγω διαδικασία (ΣτΕ 1747/2011 σκ. 5, ΔΕΦ Πειρ 156/2022 (Ακυρωτικός Σχηματισμός) σκ. 12, Δ12ΕΑΔΗΣΥ/2022, Δ14ΕΑΔΗΣΥ και Δ50ΕΑΔΗΣΥ/2024).

8. Στην υπό κρίση περίπτωση, ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων εφαρμογής των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 269 περ. δ' ν. 4412/2016, από τα στοιχεία του φακέλου καθώς και από τα διαλαμβανόμενα στην Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 σύμφωνη γνώμη της Αρχής, προκύπτουν τα ακόλουθα:

i) Το ειδικό νομικό καθεστώς λειτουργίας του αναθέτοντα φορέα Ο.Α.Σ.Θ., ήτοι η προσωρινή ανάθεση υλοποίησης του συγκοινωνιακού έργου στην Π.Ε. Θεσσαλονίκης υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης με νομοθετικά καθοριζόμενη και περιορισμένη χρονική διάρκεια δημιουργεί πρόσθετα εμπόδια στον έγκαιρο σχεδιασμό και τη σύναψη της απολύτως αναγκαίας σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού των λεωφορείων, που χρησιμοποιούνται καθημερινά και εντατικά για την κάλυψη του συγκοινωνιακού έργου του Οργανισμού, καθώς οποιοσδήποτε σχεδιασμός τελεί υπό την αίρεση της νομοθετικής παράτασης λειτουργίας του, γεγονός που δεν ανάγεται στη σφαίρα της ευθύνης του. Εν προκειμένω, η παράταση της λειτουργίας του Ο.Α.Σ.Θ. υπό καθεστώς ειδικής εκκαθάρισης, που έληγε την 31.12.2023 κι η αντίστοιχη παράταση της προσωρινής ανάθεσης του συγκοινωνιακού έργου έως 31.12.2024, δόθηκε με το άρθρο 32 του Ν. 5058/2023 και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 170Α/23.10.2023, δηλαδή μόλις 38 ημέρες πριν τη λήξη της υφιστάμενης τότε σύμβασης καθαριότητας, που είχε συνάψει ο Ο.Α.Σ.Θ. και έληγε στις 31.12.2023. Ενόψει αυτών, ο Ο.Α.Σ.Θ. επικαλείται ότι εκκίνησε εγκαίρως τη διαγωνιστική διαδικασία (Οκτώβριος 2023) και διεκπεραίωσε με επιμέλεια και ταχύτητα τα επιμέρους στάδια της αξιολόγησης των υποβληθεισών προσφορών και κήρυξης του οριστικού αναδόχου, πλην όμως η διαδικασία μέχρι και σήμερα δεν έχει ολοκληρωθεί, λόγω της διοικητικής εμπλοκής με την άσκηση προδικαστικών προσφυγών ενώπιον της ΕΑΔΗΣΥ, που ήδη έχει εξελιχθεί σε δικαστική λόγω της υποβολής αιτήσεων ακύρωσης-αναστολής στο αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο. Ακολούθως, ο αναθέτων φορέας εκθέτει ότι η εύρυθμη παροχή των υπηρεσιών αστικής συγκοινωνίας στους κατοίκους της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης, καθίσταται άμεσα επιτακτική καθώς το επιτελούμενο από τον Οργανισμό κοινωφελές έργο απέκτησε σημαντική αξία ιδιαίτερα τους τελευταίους μήνες, καθόσον η συνεχώς επιδεινούμενη ενεργειακή κρίση και η κατασκευή της υπερυψωμένης αρτηρίας ταχείας κυκλοφορίας (flyover) στην εσωτερική περιφερειακή οδό της Θεσσαλονίκης έχει οδηγήσει διαρκώς αυξανόμενο αριθμό πολιτών και κυρίως εργαζομένων σε χρήση των μέσων μαζικής μεταφοράς από και προς την εργασία τους. Ο καθαρισμός, συνεπώς, των εσωτερικών χώρων των αστικών λεωφορείων, αποκτά ιδιαίτερη σημασία προκειμένου η εκπλήρωση του συγκοινωνιακού έργου του Ο.Α.Σ.Θ. να γίνεται υπό συνθήκες, όπως είναι οι συνθήκες καθαριότητας και υγιεινής στα λεωφορεία, που προστατεύουν αποτελεσματικά και διασφαλίζουν την δημόσια υγεία. Τέλος υπογραμμίζει ότι στο πολεοδομικό συγκρότημα της πόλης της Θεσσαλονίκης ο Ο.Α.Σ.Θ. αποτελεί μέχρι σήμερα το μοναδικό συγκοινωνιακό μέσο μετακίνησης καθώς δεν έχει τεθεί ακόμη σε λειτουργία το μέσο μετακίνησης σταθερής τροχιάς ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης.

ii) Από τα παραπάνω διαφαίνεται ότι το νομικό καθεστώς υπό το οποίο τελεί ο ΟΑΣΘ ήδη από το 2017 και η προσωρινή και διαρκώς υπό ανανέωση παράταση της λειτουργίας του εν εκκαθάριση και ως εκ τούτου συνέχιση της παροχής του συγκοινωνιακού έργου στην Περιφέρεια της Θεσσαλονίκης δεν του επιτρέπει τον έγκαιρο και επιμελή προγραμματισμό των διαγωνιστικών διαδικασιών που παρίστανται απαραίτητες για την υποβοήθηση και την ορθή εκτέλεση της δημόσιας υπηρεσίας που του έχει ανατεθεί. Εν προκειμένω, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω ο Οργανισμός εκκίνησε τη διαγωνιστική διαδικασία για τον εσωτερικό καθαρισμό των λεωφορείων του στόλου του στις 19.10.2023, λίγο πριν τη δημοσίευση στην ΕτΚ της νομοθετικής διάταξης (άρθ. 32 ν. 5058/2023, ΦΕΚ 170Α'/23.10.2023) ενώ διεκπεραίωσε ταχύτατα τη διαδικασία της αξιολόγησης των προσφορών με αποτέλεσμα να ανακηρυχθεί οριστικός ανάδοχος ήδη από 19.01.2024. Περαιτέρω, από τα ως άνω εκτεθέντα διαφαίνεται ότι οι συνθήκες απροβλέπτου που είχαν κριθεί με την υπ' αριθμ. Δ45ΕΑΔΗΣΥ/2024 Γνώμη της Αρχής εξακολουθούν να υφίστανται, ενώ η διοικητική εμπλοκή που είχε ήδη διαγνωσθεί, έχει εξελιχθεί σε δικαστική, καθόσον κατά της τεκμαιρόμενης σιωπηρής απόρριψης των προδικαστικών προσφυγών, που έβαλαν κατά της απόφασης κατακύρωσης ασκήθηκαν αιτήσεις ακύρωσης/αναστολής. Η συζήτηση των σχετικών

ενδίκων βοηθημάτων, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου, προσδιορίστηκε μετά τις θερινές δικαστικές διακοπές και συγκεκριμένα για τη δικάσιμο της 20ης.09.2024, με ενδεχόμενη την μη έκδοση οριστικών αποφάσεων αλλά την αναπομπή των υποθέσεων στην ΕΑΔΗΣΥ, και την κατά πάσα πιθανότητα εκ νέου προσφυγή στο δικαστήριο, με αποτέλεσμα η εξέλιξη της δικαστικής εμπλοκής και το χρονικό διάστημα που πρόκειται αυτή να διαρκέσει να καθίστανται αβέβαια επιφέροντας πρόσθετη καθυστέρηση και επηρεάζοντας τον προγραμματισμό του αναθέτοντος φορέα και την απαιτούμενη προβλεψιμότητα (βλ. ενδεικτικώς Δ4/2024, Δ52/2022 Γνώμες της Αρχής).

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο εξέτασης της συνδρομής της κατεπείγουσας ανάγκης προσφυγής σε διαδικασία διαπραγμάτευσης, η οποία οφείλεται σε απρόβλεπτα γεγονότα, η τήρηση χρονοβόρων, ενδεχομένων, διαδικασιών διενέργειας διαγωνισμών, εξαιτίας των δημοσιεύσεων ή της άσκησης ένδικων βοηθημάτων από τους συμμετέχοντες, δεν συνιστά, κατά κανόνα, απρόβλεπτη περίπτωση συνδεόμενη αιτιωδώς με την κατεπείγουσα ανάγκη απευθείας ανάθεσης της σχετικής σύμβασης (πρβλ. ΣτΕ 1747/2011, 156/2022 ΔΕφ Πειρ (Ακυρ.), Τμ. VI Ελ. Συν. 91/2007 και 205/2007, Τμ. IV 160/2013, 182/2014, Γνώμες της Αρχής Δ61/2019, Δ12 ΕΑΔΗΣΥ/2022). Ο κάθε φορέας, άλλωστε, οφείλει να προγραμματίζει τις ανάγκες του και να εκκινεί εγκαίρως τις κατά περίπτωση νόμιμες διαδικασίες στον κατάλληλο χρόνο.

Τα ανωτέρω γεγονότα, σε συνδυασμό με την επικείμενη λήξη της τρέχουσας σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας στις 07.07.2024 που συνήφθη σε συνέχεια της έκδοσης της αριθμ. Δ45/2024 σύμφωνης γνώμης της Αρχής, δημιουργούν εμφανώς συνθήκη κατεπείγοντος, καθόσον η ανάγκη τήρησης των συνθηκών υγιεινής και καθαριότητας των λεωφορείων του αναθέτοντος φορέα Ο.Α.Σ.Θ. είναι αδύνατο να καλυφθεί κατά το προσεχές χρονικό διάστημα με άλλον τρόπο. Οι αρνητικές δε συνέπειες, που θα προκληθούν σε περίπτωση έλλειψης των υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών χώρων των λεωφορείων του Ο.Α.Σ.Θ. είναι πολύ σοβαρές και άπτονται της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, όπως έχει εκτεθεί αναλυτικά ανωτέρω.

Επισημαίνεται, ότι λόγω του εξαιρετικού χαρακτήρα της επικαλούμενης διάταξης, η εφαρμογή της επιτρέπεται για την προσωρινή και άμεση κάλυψη των κατεπειγουσών και επιτακτικών αναγκών και όχι του συνόλου των πάγιων και διαρκών αναγκών της αναθέτουσας αρχής, ενώ για τις υπηρεσίες που είναι απαραίτητες μετά την περίοδο της προσωρινής κάλυψης της κατεπείγουσας ανάγκης η αναθέτουσα αρχή έχει τη δυνατότητα να προσφύγει σε ανοιχτή ή κλειστή διαδικασία, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Επομένως, το κατ'επίκληση της ανωτέρω διάταξης του ν. 4412/2016 αίτημα πρέπει να υποβάλλεται στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο (βλ. και Δ45/2024, Δ11/2023, Δ127/2018, Δ75/2019, Δ84/2019, Δ 33/2021 Γνώμες της Αρχής).

Εν προκειμένω, ο αναθέτων φορέας αιτείται την παροχή σύμφωνης γνώμης για το χρονικό διάστημα που εκτείνεται από τη λήξη της τρέχουσας σύμβασης (βλ. Ιστορικό υπό 1.7), και συγκεκριμένα από 08.07.2024 έως το τέλος του τρέχοντος έτους (31.12.2024), προϋπολογισθείσας αξίας 317.000,00 ευρώ. Από τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη της Αρχής αλλά και από την έως σήμερα εξέλιξη της διαγωνιστικής διαδικασίας στην οποία έχει ανακύψει δικαστική εμπλοκή, διαφαίνεται ότι το αιτούμενο εμπίπτει στο απολύτως απαραίτητο μέτρο.

IV. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ **ομόφωνα αποφασίζει:**

Την παροχή σύμφωνης Γνώμης, για την προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γδ' του ν. 4412/2016, για την ανάθεση σύμβασης παροχής υπηρεσιών εσωτερικού καθαρισμού λεωφορείων του **ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΣΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (Ο.Α.Σ.Θ)**, χρονικής διάρκειας από 08.07.2024 έως 31.12.2024 προϋπολογισθείσας δαπάνης 317.000,00 €, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24%, κατ' άρθρο 269 περ. δ' του ν. 4412/2016 *(κατεπείγουσα ανάγκη οφειλόμενη σε απρόβλεπτη περίπτωση και στο απολύτως απαραίτητο μέτρο)*, λόγω συνδρομής των οικείων προϋποθέσεων και σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας Γνώμης.

Αθήνα, 19 Ιουνίου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα